

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ใน  
สถานศึกษาของผู้บริหาร สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

กันต์แก้ว ตันมงคลกาญจน์\*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 154 คน ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากรโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง 103 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .946 ลักษณะคำถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ความคิดเห็น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการเรียนรู้ ด้านองค์กร ด้านความรู้ ด้านบุคคล และด้านเทคโนโลยี ตามลำดับ

การเปรียบเทียบความคิดเห็น จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน พบว่า ครูสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีเพศต่างกัน ความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรีในภาพรวม และรายด้านการเรียนรู้ ด้านความรู้ ด้านบุคคล และด้านเทคโนโลยี ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ส่วนด้านองค์กรเพศหญิงมีความคิดเห็นมากกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูสังกัดเทศบาล

\*นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

เมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ในภาพรวมและรายด้านการเรียนรู้ ด้านความรู้ ด้านบุคคล และด้านเทคโนโลยี ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

### คำสำคัญ

ความคิดเห็น องค์กรแห่งการเรียนรู้ ครู

### บทนำ

สภาวะการของโลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง การศึกษาก็เช่นกันในโลกยุคไร้พรมแดนที่การศึกษาสามารถเข้าถึงกันได้ ในสังคมทุกเชื้อชาติ ทุกวัฒนธรรม โดยมีการเชื่อมการติดต่อสื่อสารในหลายรูปแบบหรือหลายช่องทาง และความหลากหลาย ระบบการจัดการศึกษาที่เกิดจากอิทธิพลของเทคโนโลยีสารสนเทศ และการติดต่อสื่อสาร การศึกษาจึงไม่ถูกปิดกั้นเฉพาะกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดแต่จะเกิดการจัดการศึกษาที่กว้างไกลในเชิงการศึกษาเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของมนุษย์ในสังคมทั้งชนชาติเดียวกันในสังคมแห่งยุคโลกาภิวัตน์ หรือการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นการเตรียมการให้พร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของวิถีการเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้บุคคลในองค์กรต้องพัฒนาบทบาทหน้าที่ของตนเองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง องค์กรจึงจะมีความก้าวหน้าและได้รับความไว้วางใจ โดยวิธีหนึ่งที่ทำให้องค์กรเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า คือ บุคคลในองค์กรทุกคนควรตระหนักถึงการพัฒนาตนเองเพราะการพัฒนาตนเองเป็นการเพิ่มพลังอำนาจ และเป็นการเพิ่มพูนความรู้ของผู้ทำงาน ซึ่งจะนำความก้าวหน้ามาสู่องค์กร

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545 เพิ่มเติมฉบับที่ 3 พุทธศักราช 2553 ได้กำหนดหลักการศึกษาไว้ 3 ประการ คือ มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลักเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการพัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง องค์กรทางการศึกษาได้ให้ความสำคัญต่อพระราชบัญญัติฉบับนี้ว่า เป็นการปฏิรูปการศึกษาไทยทุกด้าน ทั้งการแนวการจัดการศึกษา การบริหารและการจัดการศึกษา มาตรฐานและการประกันคุณภาพ

การศึกษา ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่งผลทำให้เกิดการคาดหวังจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาว่าสถานศึกษาจะมีวิธีการบริหารจัดการที่ทำให้ห้องค์การของตนประสบความสำเร็จในหลายด้าน โดยเฉพาะการคาดหวังด้านคุณภาพ ของผู้เรียน ซึ่งที่ผ่านมานั้นมีผู้บริหารสถานศึกษาหลายท่าน พยายามนำหลักการบริหารหลากหลายวิธีมาใช้ในสถานศึกษาของตน บางแห่งประสบผลสำเร็จ บางแห่งยังต้องพยายามต่อไปทั้งนี้อันเนื่อง มาจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และยากแก่การพยากรณ์ แต่ละคนจึงต้องพัฒนาตนเอง ให้เป็นบุคคลที่เรียนรู้ตลอดเวลาเพราะความรู้ที่เคยมีมาในอดีตกำลังถูกทำลายโดยความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้น อยู่ตลอดเวลาองค์กรแห่งการเรียนรู้จึงเป็นองค์กรที่สามารถเรียนรู้วิธีสร้างองค์ความรู้เพื่อเพิ่มพูนสมรรถนะที่ก่อให้เกิดความก้าวหน้าในการดำเนินกิจการไปสู่เป้าหมายร่วมกันขององค์กร (ธีระ รุญเจริญ, 2548, หน้า 157)

จากความเป็นมาและความสำคัญในการพัฒนาองค์กรให้มีศักยภาพ ตลอดจนการพัฒนาคนในองค์กรให้มีคุณภาพ ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของครูที่มีต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ตามกรอบแนวคิดของ Marquardt (2002, pp. 23-24) เกี่ยวกับ ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในเชิงระบบทั้ง 5 ด้านประกอบด้วย ด้านการเรียนรู้ ด้านองค์กร ด้านบุคคล ด้านความรู้ และด้านเทคโนโลยี ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ ในด้านการเสริมสร้าง และขยายองค์ความรู้ใหม่ และเป็นข้อมูลในการนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทด้านการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษา ผู้มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ต่อไป

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยจำแนกตาม เพศและประสบการณ์การทำงาน

### ขอบเขตการวิจัย

**ตัวแปรในการวิจัย** ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ คือ เพศ และประสบการณ์การทำงาน และตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการเรียนรู้ ด้านองค์กร ด้านความรู้ ด้านบุคคล และด้านเทคโนโลยี

**ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง** ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน จำนวน 154 คน และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากรโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan. (1990, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง 103 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

### วิธีดำเนินการวิจัย

#### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) คือ เพศ และประสบการณ์การทำงาน ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการเรียนรู้ ด้านองค์กร ด้านความรู้ ด้านบุคคล และด้านเทคโนโลยี

#### วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่มีข้อความสมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูลลงรหัส
2. วิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การทำงาน โดยใช้ความถี่

(Frequency) และร้อยละ (Percentage)

3. วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ในสถานศึกษาของผู้บริหาร สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ รายด้าน และภาพรวม

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จำแนกตามเพศ โดยการวิเคราะห์ค่าที (t-test) แบบ Independent

5. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จำแนกตามเพศ และ ประสิทธิภาพการทำงาน โดยการทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe' Post hoc Comparison)

### ผลการวิจัย

1. ครูสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง และประสิทธิภาพการทำงาน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

2. ครูสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหารในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ครูสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร ในด้านการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ฝึกอบรมรูปแบบความคิดให้เรียนรู้วิธีการแสวงหาความรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสามารถคิดและปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ทำงานเป็นทีมและมีการเรียนรู้ภายใต้ ภาระงาน

4. ครูสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร ในด้านองค์กร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อการปรับปรุงและพัฒนางานส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการให้รางวัลแก่บุคลากรและคณะทำงานที่มีการเรียนรู้และช่วยให้ผู้อื่น ได้เรียนรู้

5. ครูสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร ในด้านความรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารอุทิศตนเป็นทั้งผู้ฝึกสอน พี่เลี้ยงและผู้อำนวยการความสะอาดในการเรียนรู้ของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน

6. ครูสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร ในด้านบุคคลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูได้รับการฝึกฝนทักษะต่าง ๆ เกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรมและการทดลองเพื่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีนโยบายการจัดทำโครงการนำร่องการจัดการเรียนรู้เพื่อทดสอบวิธีในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการใช้วิธีการสอนแบบใหม่ ๆ

7. ครูสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร ในด้านเทคโนโลยีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารให้ความสำคัญพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีความทันสมัยตามกระบวนการบริหารงานส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารจัดหาทรัพยากรเทคโนโลยีเพียงพอต่อการใช้งานภายในสถานศึกษา

8. ครู สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ที่มีเพศต่างกัน ความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรีในภาพรวมและรายด้านการเรียนรู้ ด้านความรู้ ด้านบุคคล และด้านเทคโนโลยี ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ส่วนด้านองค์กร เพศหญิงมีความคิดเห็นมากกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

9. ครูสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรีในภาพรวมและรายด้านการเรียนรู้ ด้านความรู้ ด้านบุคคล และด้านเทคโนโลยี ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

### อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ตามความคิดเห็นของครูในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก แสดงว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี เห็นความสำคัญของความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำมาซึ่งการพัฒนาการเรียนรู้อย่างยั่งยืน ต่อเนื่องและตลอดชีวิต ซึ่งตรงตามแนวคิดของ Peter Senge. (1999) กล่าวว่าความสำเร็จขององค์กรแห่งอนาคตนั้นเกิดจากการที่องค์กรสามารถจูงใจพนักงานทุกระดับให้เรียนรู้การพัฒนาตนเอง มีทักษะในการปฏิบัติงาน และมีความรู้และประสบการณ์ โดยคุณค่านี้คือคุณค่าที่องค์กรต้องมี ผู้บริหารระดับสูงต้องสนับสนุนและส่งเสริม โดยทำหน้าที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัย พบว่า ระดับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า

1.1 ด้านการเรียนรู้ ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหารสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครูมีการเรียนรู้

อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการพัฒนาโรงเรียน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครุตระหนัก และเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรศักดิ์ พงษ์พรหม (2552) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ตามการรับรู้ของพนักงานครู โรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 11 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า พนักงานครู โรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษา ท้องถิ่นที่ 11 มีการรับรู้ในระบบการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านองค์กร ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ด้านองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ โรงเรียนกำหนดวิสัยทัศน์ในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของสมชาย เทพแสง (2548, หน้า 13) กล่าวว่า คุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้บริหารที่มุ่งคุณภาพประการหนึ่ง ได้แก่ ทัศนคติ คือ ผู้บริหารจะต้องมีทัศนคติและความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน

1.3 ด้านบุคคล ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ด้านบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ โรงเรียนมีการแสวงหาข้อมูลที่ทำให้การปฏิบัติงานขององค์กรดีขึ้น โดยคำนึงถึงคุณภาพผู้เรียนและ/หรือการให้บริการชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉิศรา ดาวประดับวงศ์ (2550) เรื่อง ความพร้อมเพื่อพัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ของเทศบาลเมือง จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพร้อมด้านตัวบุคคลเพื่อพัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ของเทศบาลเมือง จังหวัดราชบุรี ในด้านบุคคล พบว่า อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านความรู้ ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ด้านความรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ พนักงานครูมีการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้กับโรงเรียนและหน่วยงานภายนอกอื่น ๆ สอดคล้องกับแนวความคิดของ Marquardt & Reynolds. (1994) ได้นำเสนอกลยุทธ์ วิธีการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ จะต้องพัฒนาโครงสร้างและวิธีการเพื่อให้เหมาะสมกับคนขององค์กร ประวัติศาสตร์ เทคโนโลยี



เป้าหมาย ภารกิจ และวัฒนธรรม องค์การให้มากที่สุดต่อองค์กรแห่ง การเรียนรู้ นั้นสามารถทำได้จริง ๆ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่ง การเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จำแนก ตามเพศพบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อแนวทาง การพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ในภาพรวมและรายด้าน การเรียนรู้ ด้านความรู้ ด้านบุคคลและด้านเทคโนโลยี ไม่แตกต่างกันทางสถิติซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะ สถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรีทั้ง 5 โรงเรียนมีบริบท นโยบาย ภายใต้การบริหารงานของเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ผู้บริหารแต่ละสถานศึกษาจึงมีแนวทางในการ บริหารองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่คล้ายกันและถ่ายทอด นโยบายไปยังผู้ปฏิบัติได้อย่างทั่วถึงจึงทำให้ ครูทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ในสถานศึกษาของผู้บริหารที่ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านองค์กรที่แตกต่างซึ่ง ครูที่มีเพศหญิงมีความ คิดเห็นมากกว่าเพศชายกันอย่างมีนัยสำคัญอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากครูใน สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เพศหญิงมีจำนวนมากกว่าเพศชาย ทำให้ครู เพศ หญิง มีบทบาท ภาระ หน้าที่ความรับผิดชอบงานแต่ละด้านในสถานศึกษาและการเรียนรู้ที่เกิดจาก การปฏิบัติงานทำให้เกิดความเข้าใจและเกิดการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มากกว่า จึงเกิดข้อแตกต่างกันเกี่ยวกับการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของ ผู้บริหารสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ในด้านองค์กร

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่ง การเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหาร สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จำแนก ตามประสบการณ์การทำงานต่างกัน พบว่า ความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหารสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะผู้บริหารให้ความสำคัญของความ เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยให้มีการถ่ายทอดความรู้ภายในองค์กรจากผู้มี ประสบการณ์การทำงานมากกว่าไปยังผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า ครูจึงเกิดความรู้ ความ เข้าใจและนำไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

### ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการเรียนรู้ ผู้บริหารควรสร้างความเข้าใจให้พนักงานครูมีความตระหนักในการพัฒนาตนเอง ด้วยวิธีการต่าง ๆ ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นพี่เลี้ยงกันและกัน ในกลุ่มพนักงานครู โดยการใช้กรณีตัวอย่างเพื่ออธิบายให้พนักงานครูได้เห็นถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้การเรียนรู้เชิงปฏิบัติการในการทำงาน

2. ด้านองค์การ ผู้บริหารควรประยุกต์ใช้กระบวนการจัดการความรู้ให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา โดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อยตามสายงาน และกลุ่มสาระการเรียนรู้ และให้แต่ละกลุ่มย่อยดำเนินงานโดยใช้เรื่องเล่าแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานเพื่อนำความรู้จากภายในตัวบุคคล ออกสู่ภายนอก มีการบันทึก และสร้างสรรค์แล้วนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

3. ด้านบุคคล ผู้บริหารควรเป็นตัวอย่างที่ดีในการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน

4. ด้านความรู้ ผู้บริหารควรให้รางวัลแก่คณะทำงาน เมื่อสิ่งทีพวกเขาเรียนรู้ได้นำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อองค์การ อาจมอบเกียรติบัตร หรือ โล่รางวัล เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจชัดเจนในการเรียนรู้ร่วมกัน

5. ด้านเทคโนโลยี สถานศึกษา ควรมีระบบสนับสนุนการปฏิบัติงานอิเล็กทรอนิกส์ที่มีคุณภาพทันสมัย เพียงพอต่อการใช้งาน และเหมาะสมต่อความรู้ความสามารถของบุคลากร

### อ้างอิง

กองการศึกษาเทศบาลเมืองกาญจนบุรี. (2558). รายงานการวิเคราะห์ผลการประเมิน

คุณภาพ การศึกษา ภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประจำปีการศึกษา 2558. กาญจนบุรี: ศึกษานิเทศก์

\_\_\_\_\_. (2551). แผนพัฒนาการศึกษาเทศบาลเมืองกาญจนบุรี. กาญจนบุรี: ศึกษานิเทศก์

กฤษณี มหาวิรุฬห์. (2546). แนวคิดการบริหารแบบ **Balanced Scorecard**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เทศบาลจังหวัดกาญจนบุรี. (2550). ประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัด

กาญจนบุรี เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการประเมินผลงานพนักงานครูและ

บุคลากรทางการศึกษา เทศบาลเพื่อให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะ. ประกาศ ณ วันที่

23 พฤษภาคม 2550

- ณิศรา ดาวประดับวงศ์. (2550). **ความพร้อมเพื่อพัฒนาผู้องค์กรแห่งการเรียนรู้ของเทศบาลเมืองจังหวัดราชบุรี**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาดลอดชีวิตและการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รัฐกานต์ สุขสว่าง. (2538). **ความคิดเห็นของนายกเทศมนตรีและปลัดเทศบาลต่อการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาล**. ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม, คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2545). **การบริหาร หลักการ ทฤษฎี ประเด็นทางการศึกษา และบทวิเคราะห์องค์กรทางการศึกษาไทย**. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- ศกร ไชยคำหาญ. (2550). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- คันสนีย์ จะสุวรรณ. (2550). **การพัฒนารูปแบบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ**. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุรศักดิ์ พงษ์พรหม. (2552). **การศึกษการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ตามการรับรู้ของพนักงานครูในโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 11**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1990). **Determining Sample Size for Research Activities**. Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.

Senge, Peter M. (1990). **The fifth discipline: The art and practice of the learning organization**. New York: Currency Doubleday.

Watkins & Marsick. (1993). **Towards a Theory of Informal and Incidental Learning in Organizations**. (Online). Retrieved October 10, 2015, from [www.informaworld.com/smpp/content~content=a746851930~db=all](http://www.informaworld.com/smpp/content~content=a746851930~db=all)